

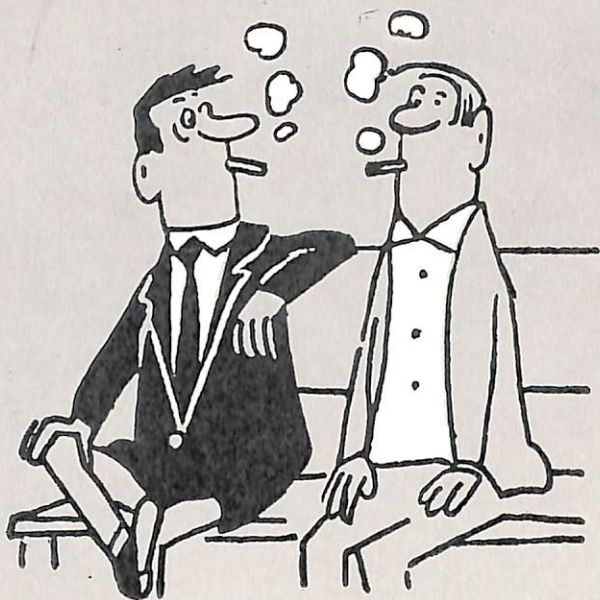
BIBLIOTEKA
SHTETIT

BJH-7

525

VANGJUSH SARO

Prolog satirik

8JH-2

525

VANGJUSH SARO

Prolog Satirik

Skica satirike

SHTËPIA BOTUESE «NAIM FRASHËRI»

AI DHE... PIKELLIMI

Bisedën e hapi ai:

— Ke ndonjë pyetje? — më tha.

— Po — i thashë. — Një...

— Hë folë!

— Më thuaj pse je kaq i pikëlluar.

— Pse, dukem?

— Po, ...

Pauzë. E shkurtër. Ai shpërtheu:

— Pikëllimi im, i dashur, justifikohet shumë thjesht. S'kam turp të them se ai e ka zanafillën ditën që u transferova këtu. Ky qytet është mikroskopik...

Ai fliste me zë të ulët, të ngjirur.

— Mos u mërzit, — i thashë befas — do të mësohesh...

Ai u bë edhe më i zymtë. Kapsalliti sytë disa herë me radhë dhe:

— Mor po, ç'kujton ti? — Sa nuk më pështyu. — Ç'kujton ti, se do të pajtohem me këtë situatë?

Unë...

...Bëra një hap prapa. Ai më kapi për krahu.

— Dëgjo...

Dhe filloi të më përsëriste arësyet, për të cilat ishte i pikëlluar.

U ankua për gjithshka. Për kino-teatrin, për dyqanet, për bulevardet, për klubet, për klimën, bile bile edhe për rrojtoret.

Më në fund u ndamë.

Ai u largua i kënaqur që kishte mundur të përmbante lotët.

Unë u plasa mbi divan dhe, për të harruar imazhin e syve të tij aq të pikëlluar, fillova të shfletoja koleksione gazetash. S'mbaja mend se ku kisha

lexuar dikur një prej artikujve më të fortë të tij, shkruar në T... Kërkova rreth gjysmë ore dhe e gjeta. Artikulli titullohej: «Asnjë tendencë rehatie, asnjë pretendim!»

Më erdhi ta grisja. Po autori mungonte. Do të dëshiroja ta bëja këtë para syve të tij, aq të... pikëlluar.

NATËN E MIRË, SHOKU KOZMA!

Nata kishte mbuluar prej kohësh çatinë dhe rruçicat me çarçafin e heshtjes. Ata kishin mbështetur kokën mbi jastëkët e bardhë dhe s'flisnin.

Nata ishte e thellë, e zezë, aq sa atij i dukej sikur diçka e errët hynte vazhdimisht e me këmbëngulje nëpër dritaren e hapur. Ishte i shqetësuar. Gjumi që atij i dukej vazhdimisht si një fëmijë te kanjuz, i keq, i pabindur, ndodhej ende larg.

— Natën e mirë! — i tha gruaja.

— Hë?

— Natën e mirë!

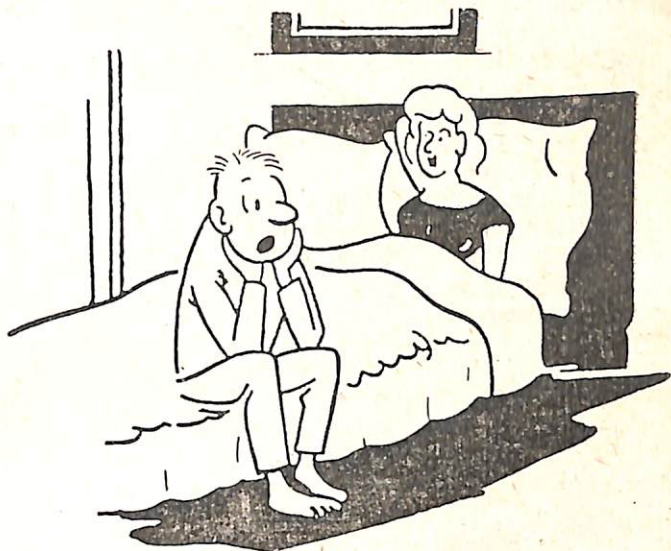
— Natën e mirë?.. — Ai lëvizi me mundim duke dashur të ngrihet në bërryle.

— Natën e mirë... tën e mirë... rë... (s'mbaj mend a i thashë «natën e mirë» shokut Kozma?)

Vetëm tani e kuptoi pse ishte aq i shqetësuar. «Mendjemadh! i sokëlliu vetes. Mendjemadh, ja ç'je... E çfarë i kushton njeriut një frazë e tillë? Asgjë. Dhe shumë njëkohësisht. Shumë, sepse shoku Kozma, shoku Kozma... zma...»

Gruaja kishte filluar një goxha recital me gërhim.

«Çudi, sa e qetë, filozofoi ai, ka njerëz si kjo,

që s'e vrasin mendjen, janë apo s'janë. Por mos vallë po nxitohej? Mos vallë e kishte përshëndetur dhe tani po e gërryente ndërgjegjja më kot? Ah, jo! I kujtohej mirë. Po numëronte lekët për cigare... Kur shoku Kozma kishte kaluar paksa majtas. Ai kishte menduar t'i fliste, por... shoku Kozma ishte tepër larg. Ai ishte lëkundur. Pra jo...

«Mendjemadh! i bërtiti edhe një herë vetes. Dhe kërkon pastaj respekt, nder, ti që s'përshëndet as eprorin... Dhe tani gjithshka vjen e zbehet. Shoku Kozma mendon për mua si për një pa... palaço e, kur vjen rasti, i thotë edhe drejtorit: «I mirë, i mirë, por kur s'të respekton...»

Gruaja vazhdonte të gërhiste. Ja edhe kjo ishte pak a shumë mungesë respekti.

«Ç'do të thotë «gëer...»? (Edhe në gjumë duket njeriu pa edukatë».)

— (Gër...)

— Po mjaft pra, pusho! — bërtet ai.

— (Gër...)

— Natën e mirë, shoku Kozma!

— (Gër...)

— Oh, natën... shoku Kozma! (shkon kështu)?

— (Gër...)

— Pushoooo!

* * *

Në mëngjez pa fshirë ende buzët gjithë kafe ai vrapon te stacioni i urbanit. Përplasat atje me një plak, pastaj me konduktoren dhe më në fund me shokun Kozma që është ulur në sedilje.

— Natën e mirë, hm... mirë mëngjez, shoku Kozma!...

AUTORITET DHE AUTORITET

Ishte duke dëgjuar një valc sinfonik, kur ndodhi «hataja» (siç e quajti ai). Në bulevardin kryesor i zunë sytë Zelihane, gruan e tij. Ajo po ecte qetë-qetë mes dy burrash të panjohur, të cilët atij iu dukën shumë antipatikë. U ngrit në këmbë dhe përplasi me sa mundi në tryezë grushtin. Mos i bënin sytë? Si ishte e mundur të ndodhte kjo?

Pak nga pak gjaku i hipi në kokë. Filloi të vërtitej nëpër dhomë i nevrikosur, S'kaluan veçse disa minuta dhe dera, ashtu si zakonisht, u hap ngadalë e me kujdes.

— Mirë dita! — tha, Zelihaja. — Paske ardhur?

— Kështu sikur duket — tha ai me ironi.

— Hë, ç'kemi? — vazhdoi ajo.

Ai tkuri vetullat, shëmtoi me zor buzët dhe heshti.

— Mora bileta për në teatër — tha Zelihaja.

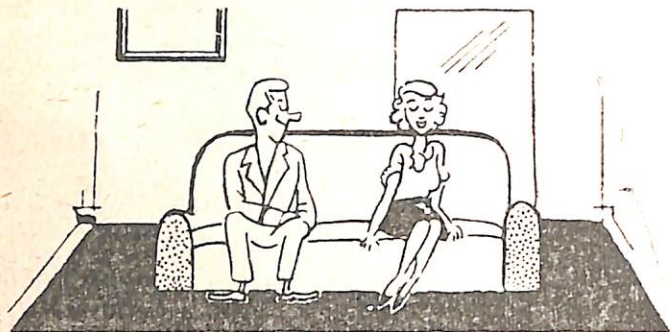
— Si?!

I shpëtoi kjo pyetje... Nuk mund të përmbahej. Kjo ishte thjesht paturpësi. Ajo kishte nuhatur pararojën e zemërimit të tij dhe donte të tregojë qetë, e këndshme. Po kujt donte t'ia hidhte se...

— Ku i ke biletat? — pyeti ai befas.

— Ja. Shfaqet një komedi e bukur. . .

Ai ia rrëmbeu biletat dhe me një stil të çuditshëm i grisi aty për aty, pa humbur kohë.

— Shko vetë! — i sokëlliu. — Rrugën për në teatër e di. Shokë, ke. . .

Zelihaja u skuq dhe ia nguli sytë me inat.

— Këtu e paske pasur hallin. Unë thashë se ku do dilje. Po ata janë kolegët e mi — u ankua ajo. — Ti e di këtë.

— Mjaft — ia ktheu ai autoritar. — Nuk më duhet ç'janë ata.

— Asllan, nuk të ka lezet.

— Ashtu? Po ç'gjë më paska lezet atëhere? Që të shoh gruan me të tjerë dhe të hesht?

Ç'është e vërteta nuk vazhdoi më gjatë. Me kaq e mbylli.

Autoriteti e kishte ndihmuar në një situatë të koklavitur.